

486. Տիւան-պաշի.– Յանուանէ գտաւ միայն Կարապետն այն (520) աղօթասէր եւ գրասէր յաւուրս Օշնի եւ մինչեւ Կոստանդնի Բ թագաւորի. որոյ՝ (զի այր նշանաւոր էր վարութիւն եւ տիրասիրութեամբ), նշանակի եւ օր մահուն, յ'18 կամ 'ի 16 սեպտեմբերի 1356 ամի, եւ թաղումն 'ի Սիւ «'ի ժողովուրդ Աստուածածնայ», 540):

Ծանուցանէ ժամանակագիրն՝ եթէ յաւուրս իւր «այժմ կայ երկու եղբայր 'ի Սիւ. ասէն թէ նորա ազգէն են, որ կոչին Պորզենք»:

519. Բ. Հեթում Բ Գրասէր եւ Գրավարժ.– Մեծ հռետորն Յովհաննէս Եզնկացի, բազում դրուատեօք գրէ զՀեթմոյ՝ յառաջին ամս պայազատութեան նորին (1292). «Թագաւորն Հայոց Հեթում՝ որդի Լեւոնի բարեպաշտի, որդւոյ իմաստուն արքային Հեթմոյ հօր՝ եւ մօր Զապելի սրբոյ թագուհւոյ, դստեր առաջին պսակաւորին Լեւոնի, որդւոյ Ստեֆանեայ, որդւոյ Լեւոնի, որդւոյ Կոստանդեայ, որդւոյ Ռոբէնի մեծի իշխանի. յերկուց թագաւորական ցեղիցն սերեալ զարմի՝ 'ի Բագրատունւոյն եւ յԱրծրունւոյն. յայսոցիկ թագընկալաց եւ յիշխանաց բարձրագահից՝ բողբոջ բարեպաշտութեան բուսեալ եւ ծաղիկ զարնանային 'ի ձմեռնացեալ ժամանակիս երեւեալ, սաղարթաւոր եւ բազմոստեան արքայական տնկոյն պտուղ քաղցրաճաշակ 'ի համս եւ 'ի հոտս հասեալ. Հայկական սեռիս եւ Արամեան ազին բեկելոց եւ խոցոտելոց յայլալեզու ազանց՝ սպեղանի եւ դեղ դիւրացուցիչ. բարեգարդութեան կարգաց եւ կրօնից եկեղեցւոյ, եւ մանկանց նորին դասաւորութեան պայծառացուցիչ. վարժ աստուածային գրոց սրբոց եւ պատուող ուսումնականաց եւ զիտութեան հմտականաց, բարեգութ առ ամենեսեան եւ խնամածու. յորմէ եւ ես նուաստ Յովհաննէս Եզնկացի՝ բազում խնամ սիրոյ եւ առատութիւն գրոյ վայելեցի. եւ զի յոյժ գրասէր եւ ուսումնասէր ունէր բարս բարեմիտ թագաւորն. որ եւ 'ի դառն ժամանակիս՝ յորում աշխարհ ամենայն իբրեւ զծով անդնդական խորովք խռովեալ եւ ամբոխեալ ծփէր, եւ աւազանման որդիքն Աբրահամու ... եւ աղախնածին որդիքն Հագարու ծանրացեալ 'ի վայր քարշեալ ծածկէին զաստեղացեալ որդիսն հօրն հաւատոց, վասն պայծառ լուսոյ առաքինութեանն 'ի նոսա նուազելոյ, եւ բռնացեալ նեղէին մաշել սրով եւ գերութեամբ. իսկ բարեսէր թագաւորն Հեթում՝ իբրեւ զաստղ նշանաւոր լուսանշոյլ փայլէր, եւ զաղքատութիւն եկեղեցւոյ մօր ծածկէր, եւ ոչ դադարէր 'ի գիրս ստանալոյ,

առնելոյ: Վասն որոյ եւ ես նուաստ Յովհաննէս Եզնկացի, բիր բարեաց

անշուշտ

եւ յեկեղեցւոյ